

طراحی رویداد در فضاهای شهری با رویکرد به مکان سازی خلاق

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۶/۱۰

تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۷/۱۵

کد مقاله: ۱۲۴۴۳

ثمینه ابراهیمی دهکردی^{۱*}، الناز خدادادی چمگردانی^۲

چکیده

فضاهای شهری به مثابه صحنه ای برای رخ داد رویدادهای زندگی هر روزه شهروندان، نقش مؤثری بر ایجاد و کیفیات این رویدادها دارند. ویژگی های هر فضای شهری بر ادراک و نتیجتاً تجربه کاربران آن تاثیر گذاشته، تصویر و معنای منحصر به فردی ایجاد می کنند. از این روی فضاهای شهر می بایست همواره بستر رویدادهای مختلفی باشند که با وقوعشان به فضا معنا ببخشند و موجب درگیری مخاطب با فضا شوند و یک فضا را در اذهان شهروندان با تجربه و خاطرات پیوند دهند. لذا طراحان و برنامه ریزان شهری می بایست با نظر به خلق رویدادها و امکان شکل گیری تجربه و خاطره در فضاهای شهر، طراحی را به سوی خلق مکان های شهری خلاق، امکان گرا، و تجربه پذیر، رهنمون سازند و بستری منعطف، خلاق و سرزنده با امکان رخ داد رویدادهای گوناگون را برای زندگی روزمره مردم در شهر فراهم آورند. یکی از رهیافت های مناسب برای نیل به این هدف، رویکرد مکان سازی خلاق و جلب مشارکت مردمی در این مسیر می باشد. در این نوشتار ابتدا به مطالعه مفاهیم رویداد شهری، مکان سازی و ادبیات مکان سازی خلاق پرداخته می شود و پس از تعریف لغوی و معنایی واژه های مکان سازی و خلاقیت، دیدگاه اندیشمندان و محققان، عناصر اصلی مکان سازی خلاق شناسایی و اصول موجود در منابع بررسی می شود. دیدگاه نظریه پردازان مکان سازی خلاق بررسی شده و اصول اصلی استخراج می شوند. پس از آن نمونه های موردی به منظور بست مفاهیم و مطالعات مبانی نظری تحلیل می شوند.

واژگان کلیدی: فضای شهری، رویداد، مکان سازی، مکان سازی خلاق

۱- کارشناس ارشد طراحی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز، ایران (نویسنده مسئول)

Samin_brahimii@yahoo.com

۲- کارشناس ارشد معماری، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول، ایران

۱- مقدمه

فضاهای شهری امروز با توجه به الگوهای جدید زندگی مدرن، کمتر به نیازهای انسان به عنوان یک موجود اجتماعی توجه می‌کنند؛ به این سبب فضاهای شهر به جای آنکه بستری برای مکث و حضور مداوم و فعال شهروندان، مکانی برای رخ دادهای مختلف، تعاملات اجتماعی و تجربه برخورد با دیگران باشند، غالباً به مسیری صرفاً عبور بدل گشته اند. یکی از راهکارهایی که برای حل این مشکل مطرح می‌شود خلق رویداد و امکان ایجاد تجربه‌های جدید و ناب برای کاربران فضا می‌باشد که رویکرد مکان‌سازی خلاق برای دست‌یابی به این هدف، راهگشا به نظر می‌رسد. با تشویق شهروندان به حضور، فعالیت پویا در فضاهای شهری و درگیری و مشارکت در رخ داد رویدادها و شکل‌گیری فعالیت‌های اجتماعی، محیط‌های شهری به مکان‌هایی خلاق و سرزنده، امکان‌گرا، تجربه‌پذیر و پاسخ‌دهنده بدل می‌شوند.

در مکان‌سازی فضاهای شهر امروز برای جوامع انسانی مدرن، آنچه اهمیت می‌یابد مشاهده و ارزش نهادن به تک‌تک مردمی است که برای محل زندگی‌شان و دخالت در سرنوشت آن ارزش قائل هستند. مکان‌سازی می‌تواند برای بهبود همه فضاهایی که در یک جامعه محلی پتانسیل مکان‌شدن دارند، مورد استفاده قرار گیرد. هدف از مکان‌سازی، خلق مکان‌هایی است که مردم را به تعامل هرچه بیشتر با یکدیگر دعوت کرده و در عین حال اجتماعی‌سالم‌تر و از حیث اقتصادی پویاتر را ترغیب و ترویج کند.

۲- پیشینه پژوهش

پیرامون پژوهش در باب رخ داد رویدادها در فضاهای شهر، ریچاردز و پالمر (۲۰۱۰)، بیان کردند که شهرها نیاز دارند که «رویدادمدار» شوند تا بدین منظور به رقابت رو به رشد برای منابع و توجه بپیوندند. لوفر نیز در مطالعاتش به نقد زندگی روزمره می‌پردازد و نشان می‌دهد که ضرورت‌های زندگی روزمره چگونه ایجاد می‌شوند. او علیه این ضرورت‌ها طرح اتهام می‌کند و معتقد است که زندگی روزانه در پروژه فوریدیستی به روزمرگی بدل گشته است (دودانگه، ۱۳۹۲). در نظر او می‌بایست با ارزش‌گذاری سوژکتیویته در فضای زندگی روزمره و تلاش برای ایجاد فضاهایی که به افراد اجازه دهند خودشان وضعیت را ساماندهی کنند و آزادی لازم را برای بروز خلاقیت در اختیار عموم قرار دهند، معنا می‌یابد. (Lefebvre, 1992).

اهمیت موضوع مکان‌سازی خلاق و شهر خلاق با مطالعات گسترده افراد بسیاری نمایان شد. برای اولین بار ریچارد فلوریدا^۱ (۲۰۰۲) در تحقیقاتش به طبقه خلاق اشاره کرد. چارلز لندری^۲ (۲۰۰۰)، نیز در تحقیق خود برای ارزیابی شاخص‌های شهر خلاق، از شاخص‌های ده‌گانه استفاده کرده است.

در میان مطالعات انجام شده با این موضوع در داخل ایران نیز می‌توان از کتاب شهر خلاق، نوشته مشکینی و همکاران اشاره داشت که در آن، نظریه شهر خلاق را الگویی نوین برای توسعه دانش بنیان در حوزه مدیریت شهری معرفی نموده‌اند و همچنین مفاهیم، ویژگی‌ها، ارکان و اصول نظریه طبقه خلاق فلوریدا و شهر خلاق را تشریح کرده‌اند. ربانی و همکاران نیز در تحقیق خود به بررسی جایگاه تنوع اجتماعی در ایجاد شهرهای خلاق و نوآورانه پرداخته‌اند و بر نقش مشارکت فعال و خلاق تمام‌گروه‌های شهروندان در این فرایند تأکید کرده‌اند.

۳- رویداد در فضاهای شهر

رویدادها، پدیده‌های فضایی، موقتی و هدف‌دار هستند و از آنجا که حاصل تعامل میان مردم، فضا و مدیریت رویدادها هستند، منحصر به فرد بوده و هر کدام تجربه‌ای جدید را ارائه می‌دهند (Getz, 2008, 404). رویدادها به واسطه ایجاد تصویر ذهنی مثبت، تقویت تعاملات اجتماعی و مشارکت افراد، افزایش سلامت جسمی و روانی شهروندان و ... اهمیت بسیاری را در کیفیت فضای شهری دارا می‌باشند، لذا در دهه‌های اخیر با مد نظر قرار گرفتن ابعاد اجتماعی و فرهنگی در طراحی فضاهای شهری، مقوله رویدادپذیری فضا به کیفیتی واجد ارزش در عرصه‌های همگانی بدل شده است، به طوری که در پژوهش‌های انجام شده در این حوزه اغلب به رویدادها به عنوان یک محرک موثر در زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و ... توجه شده است. همچنین وجود رویدادهای شهری مانند هنرهای مردمی در سطح شهر، برپایی مراسم مذهبی، جشنواره‌ها و فستیوال‌ها و .. در عرصه عمومی می‌تواند باعث تحریک یک یا چند حس شده و نظر شهروندان را به خود جلب کند.

1- Eventful
2- Richard Florida
3- Charls Landri

هر چقدر یک رویداد از غنای حسی بیشتری در فضای شهری بر خوردار باشد، بیشتر جلب توجه کرده و رابطه حسی قویتری با شهروندان ایجاد خواهد کرد. در این راستا فضاهای شهری با کیفیات و ویژگی های مناسب، قادرند تا مجالی برای رخ داد فرایند ها و رویدادهایی که سودای بازتاب ارزش های اجتماعی مشترک را در سر دارند، باشند. (Hall and Robertson, 2001)

۴- فرایند مکان سازی

اصطلاح "مکان سازی"^۱ در دهه های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ در زمینه های برنامه ریزی و طراحی شهری مطرح شد. « مکان سازی رویکردی است که با استفاده از تکنیک ها و توصیه های خاص سعی در ارتقای تلاش معماران، شهرسازان و مدیران شهری برای ایجاد مکان دارد. مکان سازی در واقع در نقطه مقابل کلی تلقی کردن و توده ای دیدن مردم است. در مکان سازی آنچه اهمیت می یابد مشاهده و ارزش نهادن به تک تک مردمی است که برای محل زندگیشان و دخالت در سرنوشت آن ارزش قائل هستند. مکان سازی می تواند برای بهبود همه فضاهایی که در یک جامعه محلی پتانسیل مکان شدن دارند، مورد استفاده قرار گیرد.» (طبرسا و حاجیپها، ۱۳۹۵: ۴). «مکان سازی هم یک فرایند و هم یک فلسفه است. مکان سازی تمرکز بر دیده ها، گوش دادن و پرسیدن سؤال هایی از مردم که در آن مکان زندگی می کنند، کار می کنند و در یک فضای خاص بازی می کنند برای فهمیدن نیازهایشان و استفاده از آن برای فضا و جامعه به عنوان یک مجموع. کار کردن با جامعه و خلق یک چشم انداز در اطراف مکان هایی که آنها برای زندگی اجتماعی و تجربیات روزمره آنها اهمیت دارد.» (placemaking-booklet, 2016:18).

مکان هایی که در این فرایند شکل می گیرند، می توانند تعامل قویتری بین مردم ایجاد کنند و با پتانسیل رویداد مداری خود، بستری مناسب جهت ایجاد تعاملات اجتماعی و شکل گیری رویدادهای شهری را فراهم آورند و شهروندانی سالم تر، اجتماعی تر و جامعه ای ماندگارتر پرورش دهند. «هدف از مکان سازی خلق مکان هایی است که مردم را به تعامل هر چه بیشتر با یکدیگر دعوت کرده و در عین حال اجتماعی سالم تر و از حیث اقتصادی پویاتر را ترغیب و ترویج کند. در واقع جریان مکان سازی، برای مقابله با مسائلی بود که رویکردهای ماشینی و یکنواختگرایانه مدرنیست ها در شهرها به بار آورده بود و بسیاری از جنبه های شهری را تحت الشعاع خود قرار داده بود.» (طبرسا و حاجیپها، ۱۳۹۵: ۴).

۴-۱- مکان سازی خلاق

مکان سازی خلاق مفهومی است که با رنگ و بوی هنر و فرهنگ در شهرها آغاز می شود و با وارد کردن مؤلفه خلاقیت در طراحی، برنامه ریزی و مدیریت شهر، راهی جدید برای تمام افراد جامعه یافته تا با حضور پر رنگ در عرصه های همگانی شهر ضمن ارتقاء احساس رضایتمندی و مشارکت مدنی در کیفیت بخشی به ابعاد مختلف فضای شهری، پاسخی به نیازهای متعالی انسان همچون خودشکوفایی، زیبایی و جز آن ارایه دهد. (مسگرانی و جلالی، ۱۳۹۳، ص. ۱). «در مکان سازی خلاق، شرکای دولتی، خصوصی، نیمه دولتی و جامعه، ماهیت فیزیکی و اجتماعی یک محله، شهر یا منطقه را در حیطه ی هنر و فعالیت های فرهنگی شکل می دهند. مکان سازی خلاق به فضاهای عمومی و خصوصی روح می دهد ساختار و فضای خیابان را روح می دهد زنده ماندن کسب و کار محلی را بهبود می دهد و امنیت اجتماعی به ارمغان می آورد. و افراد مختلف را برای جشن و الهام بخشیدن و الهام گرفتن کنار یکدیگر جمع می کند» (Markusen and Gadwa, 2010:3).

می توان اظهار داشت که اصل کلیدی در مکان سازی خلاق این است که ساختار اجتماعی و مدنی و روابط در جامعه باید حفظ شوند. «عمل مکان سازی، با هنرهای مشارکتی و تعهدی برای ساختن سرمایه اجتماعی تکمیل می شود. فرهنگ و خلاقیت می توانند و باید مرزهای قومی، اقتصادی، حرفه ای و دیگر را متصل و به نیرویی مقاوم تبدیل کند» (Borup, 2016:5).

همچنین مکان سازی خلاق در تمام طیف های مقیاس قابل اجرا می باشد؛ «مکان سازی خلاق می تواند در مقیاس بزرگ مثل یک منطقه چند دولتی و یا کوچک به عنوان یک شهر روستا یا شهرستان رخ دهد. و در همه ی آن ها بحث در مورد چگونگی استفاده از منابع کمیاب آن محیط ها برای ایجاد یک محیط خلاق متمایز می باشد.» (Markusen and Gadwa, 2010:6).

مکان سازی خلاق می تواند در مقیاس های کوچک نیز نظیر یک خیابان یا بخشی از یک فضای شهری هم انجام شود. در جدول زیر، نظریه اکثر نظریه پردازان در ارتباط با مکان سازی خلاق گردآوری و به طور خلاصه ارایه شده است.

جدول ۱- توضیح مکان‌سازی خلاق از دیدگاه نظریه پردازان. (منبع: نگارندگان)

نظریه پرداز	توضیح
(NEA) 2009	در سال ۲۰۰۹، صندوق ملی هنر (NEA) تصمیم گرفت تمرکز بر نقش سازمان‌های هنری، هنرمندان و طراحان برای ایجاد مکان‌های بهتر داشته باشد و آن را مکان‌سازی خلاق نامید.
Gadwa, Anne and Markusen, Ann., Creative Placemaking, National Endowment for the Arts, 2010	در مکان‌سازی خلاق، شرکای دولتی، خصوصی، نیمه دولتی و جامعه، ماهیت فیزیکی و اجتماعی یک محله، شهر یا منطقه در حیطه هنر و فعالیت‌های فرهنگی را شکل می‌دهند. مکان‌سازی خلاق به فضاهای عمومی و خصوصی روح می‌دهد ساختار و فضای خیابان را روح می‌دهد زنده ماندن کسب و کار محلی را بهبود می‌دهد و امنیت اجتماعی به ارمغان می‌آورد. و افراد مختلف رو برای جشن و الهام بخشیدن و الهام گرفتن کنار یکدیگر جمع می‌کند.
Dehlberg, 2011	مکان‌سازی خلاق مجموعه‌ای از فرآیندها و استراتژی‌های طراحی شده برای ترویج توسعه اقتصادی و جامعه برای هنرها و بهبود محیط برای خلاقیت است. بستری جدید که روش‌های اثبات شده را به توسعه فرهنگی، اجتماعی و توسعه اقتصادی متصل می‌کند. کاری که خلاقیت در یک مکان را افزایش می‌دهد نه اینکه صرفاً هنرها را بیاورد.
Hecht, 2012	بستر مکان‌سازی خلاق در حال ظهور، مجموعه‌ای متفاوت اما کامل از سرمایه‌هاست. مکان‌سازی خلاق توانایی را به سوی اداره کردن مسائل حاد هدایت می‌کند تا جامعه‌ای سرزنده و موفق و موفق خلق کند، مرکز اجتماعی را تجهیز فعالیت‌های مشارکتی و اجرایی را به فضای عمومی آورد و شاید مهم‌تر از همه ظرفیت به چالش کشیدن تعصبات درباره‌ی آنچه یک شهر قرار است به نظر رسد و چگونه کار می‌کند را به ارمغان آورد.
Vazquez, 2012	مکان‌سازی خلاق بیشتر در مورد نیت است تا عمل. هنر عمومی، مناطق فرهنگی و مراکز اجرای هنری نتایج مکان‌سازی خلاق نیست آن‌ها استراتژی هستند و موفقیت این استراتژی‌ها بستگی به توانایی آن‌ها برای بهبود کیفیت و استانداردهای زندگی و بهبود محیط برای بیان فرهنگی در سراسر یک مکان است. در واقع مکان‌سازی خلاق، مانند همه‌ی اشکال برنامه‌ریزی به منظور کاهش خطرات و هزینه طراحی شده است.
Gadwa Nicodemus, 2013	مکان‌سازی خلاق ایده‌ای است که در عرصه هنر و فرهنگ به دست‌آمده و حتی موقعیت‌های جدید شغلی از جمله این هدف در توصیف شغلی ایجاد می‌شود. آثار و پروژه‌های مرتبط با جابجایی خلاق ممکن است جدید نباشند، اما فریم، علاقه و منابع موجود تازه هستند و به سرعت در حال رشد هستند
Wyckoff, 2014	مکان‌سازی خلاق تجدید حیات با طرح‌های خلاقانه است که مکان را تحریک و توسعه اقتصادی را نمایان می‌کنند. این مفهوم در پاسخ به مقابله کردن شهرها، حومه‌های شهر و شهرهای کوچک آمریکا با تغییرات ساختاری و ریشه‌کن مسکونی ایجاد شد و در نتیجه سود در قابلیت زندگی، تنوع، شغل و درآمد، محصولات نوآورانه و خدمات برای صنایع فرهنگی ایجاد کرد.
Rodriguez, 2015	مکان‌سازی خلاق به عنوان عملیاتی است که در آن، هنرمندان مشغول به کار در تمام بخش‌ها آماده هستند تا نقش مهمی در شکل دادن به زندگی در جوامع بازی کنند. به عنوان یک مفهوم و یک عمل، کار مکان‌سازی خلاق نشان دهنده‌ی چیزی از یک روند در این برهه ذهن است.
Rapson 2013 Borup, 2016	در زمینه‌ی مکان‌سازی خلاق، خلاقیت در هنر و فرهنگ مداخله می‌کند.
J. Bennett, J., personal correspondence, March 2017	در ایالات متحده، تعریف مکان‌سازی خلاق در میان بازیگران اصلی متفاوت است؛ با این حال یکی از آرزوهای مشترک، بهبود کیفیت زندگی برای همه شهروندان را از طریق استفاده عمدی از استراتژی‌های مبتنی بر هنر تقویت می‌کند که ساکنان محلی را قادر می‌سازد و اهرم‌های فرهنگی متمایز جوامع را تقویت کند.

۵- نمونه‌هایی از طراحی‌های شهری با رویکرد مکان‌سازی خلاق

به منظور بست مفاهیم و مطالعات مبانی نظری رویکرد مکان‌سازی خلاق، به بررسی نمونه‌هایی موردی طراحی کریدور خلاق در موقعیت مکانی لیتل راک^۱، آرکانزاس^۲ و پارک پوگو واقع در کالیفرنیا، می‌پردازیم. مباحث اصلی طرح کریدور خلاق: خیابان اصلی لیتل راک عمود بر رودخانه آرکانزاس است که در سال‌های ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰ صنعت اسکله را در بر داشت و بسیار پر رونق بود. به مرور زمان و در طول چند دهه، در سال ۱۹۷۰ افول رونق اقتصادی و کاهش شدید جمعیت و نتیجتاً فروپاشی خیابان اتفاق افتاد.

1- Creative Corridor

2- little rock

3- Arkansas

تصویر ۱: کریدور خلاق، منبع: URL۱

جدول ۲- اقدامات مکانسازی و طراحی رویداد در کریدور خلاق. منبع: نگارندگان

طراحی رویداد با رویکرد مکان سازی خلاق یک خیابان در یک شهر متوسط	
بعد کالبدی	ایجاد سایبان‌ها و طراحی فضای متباین، بهبود نورپردازی و طراحی بستر زندگی و رویدادهای شبانه، ایجاد پیاده راه و پلازای عمومی، محلی برای رخ داد رویدادهای شهری، ایجاد فضای سبز، آمفی تئاتر باز و LCD شهری، پلویون، تکمیل میلمان شهری، استفاده از هنر عمومی و مؤلفه خلاقیت در ایستگاه‌ها و دروازه‌ها
بعد فعالیتی - عملکردی	ایجاد کاربری آموزشی، تفریحی، فرهنگی برای شهروندان در راستای ایجاد بستری برای شکل‌گیری خلاقیت، ایجاد مرکز حمل و نقل، ایجاد بلوار دوچرخه و ارتقای سرزندگی و اجتماع پذیری، ایجاد فضاهایی برای استفاده در شب از جمله خیمه‌ی نورپردازی، فضای آموزشی و تولید برای سمفونی، باله، مرکز هنر، هنرمندان بصری، تئاتر و رقص، و همچنین ایجاد یک فضای اقتصاد هنر آشنایی
بعد اجتماعی و نقش مشارکت و سیاست‌ها	جلسات و کارگاه‌های آموزشی برای ذینفعان، مالکان، گروه‌های هنری و تیم طراحی و یافتن استراتژی‌های دیگر در راستای ایجاد بستری برای شکل‌گیری خلاقیت در راستای طراحی با رویکرد مکان سازی خلاق
نقش هنر و فرهنگ و خلاقیت	جمع آوری هنرهای فرهنگی منطقه در محل، جمع آوری چراغ‌های قدیمی منطقه و تشکیل خیمه‌ی نور (یک رویداد شهری)
نتایج	مکانی سرزنده، اجتماع پذیر و رویدادمدار، مشارکت مردمی و تقویت حس رضایتمندی و هویت میان ساکنان و عابران، سرمایه گذاری روی آلودگی‌های منابع خود و ساماندهی آب باران، پاداش پیاده روی، اجتماعی بودن، و ایجاد امنیت در تمامی طول روز و شب و تمامی روزهای هفته.

مباحث اصلی طرح پارک پوگو: «این پروژه قصد دارد یک فضای فیزیکی را به نحوی تغییر دهد که بتواند اثرات تکان دهنده در سراسر جامعه داشته باشد. استفاده از پارک به عنوان یک نقطه ورود کاتالیزوری برای رسیدگی به نگرانی‌ها و نیازهای جامعه در یک راه جامع بود. در خیابان اصلی نبود و کمبود دید از معضلات بود. در اغلب جوامع فضاهای کوچک یا فضای بازی به راحتی فراموش می‌شوند. این اتفاق ممکن است ناامنی زیادی ایجاد کند، و فضای نفوذ خشونت- به دلیل استفاده زیاد از مواد مخدر در جامعه و همچنین میزان بالای جرم و جنایت- فضای بازی مانند این را بی‌استفاده می‌کند» (Clarke, 2017: 90-91).

تصویر ۳: پارک پوگو. (منبع: Clarke, 2017)

تصویر ۲: پارک پوگو. (منبع: Clarke ۲۰۱۷:۹۱)

جدول ۳- اقدامات مکان‌سازی خلاق و ایجاد بستری برای رخ داد رویدادهای شهری در پوگو پارک. منبع: نگارندگان

بازآفرینی پوگو پارک	
بعد کالبدی	بازسازی و رنگ آمیزی نیمکت‌های قدیمی، اضافه کردن امکانات تیر و کمان، اسباب بازی های متحرک و فواره ها و دیگر مبلمان، ساخت محلی برای ماسه‌بازی
بعد فعالیتی- عملکردی	فعال کردن پارک، فعال کردن پیاده روها، ایجاد یک محیط امن برای کمک به تکالیف بعد از مدرسه‌ی بچه ها و پرورش تخیل کودکان
بعد اجتماعی و نقش مشارکت و سیاست‌ها	تلاش برای طراحی بستری مناسب برای شکل گیری رویدادهای شهری و ارتقاء سرزندگی، جمع آوری بودجه از بنیادها و صاحبان کسب و کار اجتماعی، کمک‌های مالی از طرف شهر ریچموند، راهنمایی های یک استودیو هنر در طراحی، ساخته شدن قطعات موجود در پارک دست ساز و توسط مردم محلی تا حد امکان، متخصصان محلی، کارگاههای نجاری و افراد برخی سازمان‌ها برای ایجاد عناصر پارک، شورای همسایگی محل گام کلیدی در روابط محلی، استفاده از روش فتووویس فرآیندی مشارکتی
نقش هنر و فرهنگ و خلاقیت	فرصت دادن به هنرمندان محلی برای کار در پروژه و امکان ارائه‌ی هنر هنرمندان زیرزمینی به صورت عمومی، استفاده از هنر و صنایع دستی، استفاده از روش فتووویس برای اولین بار در طرح‌های بازآفرینی
نتایج	افزایش سرزندگی و حضورپذیری پارک، طراحی و ساخت فضاهای نمایش کودکان، ایجاد فضای تفریحی ارزشمند و فضای جمعی پویا، ایجاد راه های جدید برای فراهم کردن شغل و مهارت، افزایش ۱۷۵ درصدی کاربران در پارک پوگو طبق بررسی محققان دانشگاه کالیفرنیا برکلی برای شمارش تعداد بازدیدکنندگان پارک قبل و بعد از تغییر، کمک به بازآفرینی دنیای اطراف و دلیل تغییرات بیشتر

جمع بندی

آفرینش مکان‌های خلاق مستلزم کشف و به کارگیری سرمایه‌های بومی است، به کارگیری این سرمایه‌ها در فرآیندی خلاق و مرتبط با محیط می‌باشد که تنها با نگاه مسئولان قابل انجام نیست و مشارکت مردمی را می‌طلبد که خود جزئی از این جامعه و سرمایه هستند. مکان های شهری خلاق افزون بر زیباسازی و سرزنده و با نشاط کردن فضای شهر، به فضاهای شهری احساس و معنا می بخشد. همچنین این گونه مکان ها موجب نفوذ جریان سیال خلاقیت در کالبد شهرها می شوند و کیفیت محیط را تحت تأثیر قرار می دهند و در ارتقای کیفیت زندگی شهری و شکل گیری رویدادهای جمعی نقش مهمی ایفا می کنند، رویدادهایی که فضاهای شهری را تجربه مند نموده و این فضاها را برای حضور اقشار مختلف مردم، به دور از تکرارها و روزمرگی های زندگی شهری امروز مهیا می سازند. در زیر راهکارهایی مؤثر در مکان سازی خلاق به منظور بستر سازی برای رویدادهای اجتماعی شهری را که با تحلیل و بررسی نمونه های موردی بدست آمده را ارایه می دهد.

اقدامات در بعد کالبدی: ارتقاء محیط با بهره از مشارکت و خلاقیت شهروندان، ارتقاء محیط با هنر عمومی برای راحتی و آسایش و جذابیت، بازسازی بناها پیاده روها و مبلمان قدیمی اضافه کردن امکانات و مبلمان جدید، ساخت بناهای مورد نیاز، بهبود نورپردازی شب و ارتقاء سرزندگی و رویداد های شبانه، حفظ و برجسته سازی عناصر تاریخی به عنوان یک بخش اساسی تغییر کاربری بناهای بی استفاده، ایجاد پیاده راه و تقویت پیاده‌روها به عنوان اصلی ترین فضای عابرین، ایجاد پلازای عمومی برای رویدادهای شهری، احیا بناهای تاریخی، اهمیت دادن به منظر و فضای سبز، استفاده از نورپردازی‌ها و تزیینات در برخی از مراسمات و اعیاد، ساخت پوشش سقف یا دیوار و ... در فضا های باز با متریا ل موقت و مقرون به صرفه برای رویداد معماری، استفاده از رنگ‌ها و نقاشی بر دیوارها و عناصر، استفاده از یک مونومان تاریخی یا فرهنگی

اقدامات در بعد فعالیتی-عملکردی: فعال کردن پیاده روها و دیگر فضاها، افزودن عملکردهای جدید، افزودن فضاها برای گروه‌های سنی مختلف، ایجاد یک فضای منسجم مورد نیاز جامعه (آموزشی، فرهنگی و ...) و به دنبال آن باززنده سازی محل، جمع آوری هنرهای فرهنگی منطقه در محل، افزایش امکان پیاده روی برای حضور مردم

برنامه ریزی رویداد ها در جشن ها و اعیاد، توجه به رویدادهای بومی، حفاظت و استفاده مجدد از بناهای تاریخی

اقدامات در بعد اجتماعی و نقش مشارکت و سیاست‌ها: جمع آوری بودجه دولتی و خصوصی، ارزش گذاری بیشتر بر روی رویدادهای مذهبی، فصلی و ...، جشنواره ها و فستیوال ها، فرصت دادن به هنرمندان محلی، استفاده از هنر و صنایع دستی، احترام به میراث سایت، سرمایه گذاری‌های فرهنگی برای ایجاد مشاغل دائمی، ایجاد کسب و کار جدید و گسترش کسب و کارهای موجود، جمع آوری هنرهای فرهنگی منطقه در محل، توجه به کاربری‌های فرهنگ و هنر محور که می توانند لنگر فعالیت‌ها و

جذب جامعه باشند، استفاده از راهنمایی های هنرمندان در طراحی، استفاده از نیروی محلی برای ساخت تا حد امکان، فعالیت متخصصان محلی کارآفرینان، دانشجویان و جذب استعداد ها، جلسات شورای همسایگی محل (گام کلیدی در روابط محلی ایجاد نقطه ای برای شناخت شخصیت های مهم در جامعه و استخدام مردم از آن جامعه)، استفاده از روش های مشارکتی از زمان بررسی وضعیت تا ساخت، جلسات و کارگاه های آموزشی برای ذینفعان، مالکان، گروه های هنری و تیم طراحی و یافتن استراتژی ها، نظارت مداوم

منابع

۱. دودانگه، زهره، ۱۳۹۲، مؤلفه زمان و فضا در مطالعه زندگی روزمره شهری، <http://anthropology.ir/node>
۲. طبرسا، محمدعلی، و حاجیها، هاله. (۱۳۹۵). خلق فضاهای با کیفیت شهری پیاده مدار با رویکرد مکان سازی (نمونه مطالعه: خیابان شهرداری تهران منطقه یک). پژوهش های نوین علوم جغرافیایی، معماری و شهرسازی، شماره دوم، ۲۲-۱.
۳. کلانتری، محسن، و رجایی، سیدعباس، و فتوحی مهربانی، باقر. (۱۳۹۵). تحلیلی بر برخورداری کلان شهرهای ایران از شاخص های شهر خلاق. پژوهش های جغرافیایی برنامه ریزی شهری، زمستان ۴، شماره ۴، ۶۱۲-۵۸۷.
۴. قره بگلو، مینو، و کارگر، طناز. (۱۳۹۵). بینشی نوین در خوشه های خلاق شهری (پتانسیل های فضای واسط میدان نقش جهان و دانشگاه هنر اصفهان به عنوان مکان جاذب طبقه خلاق). باغ نظر، سال سیزدهم، شماره ۴۵، ۶۰-۴۶.
۵. مسگرانی، نونا، و جلالی، آزاده. (۱۳۹۳). طراحی فضای شهری خلاق، رهیافتی بر بازآفرینی و خلق مکان نمونه موردی: باغ چشمه مشهد)، اولین همایش بین المللی علمی-راهبردی توسعه گردشگری جمهوری اسلامی ایران، کد مقاله ۲۲۱
6. Borrup, Tom. (2016), Creative Placemaking: Arts and Culture as a Partner in Community Revitalization. A Chapter in Fundamentals of Arts Management, University of Massachusetts.
7. Clarke, Matthew. 2017. FIELD GUIDE FOR CREATIVE PLACEMAKING IN PARKS, The Trust for Public Land and The City Parks Alliance
8. Getz, Donald. 2008. Event tourism: Definition, evolution, and research. Tourism Management, 29 (3): 403-428.
9. Hall, Tim and Robertson, Iain, 2001, Public art and urban regeneration, adocacy, claims and critical debates. Landscape Research .26, 5-26
10. Lefervre, Henry (1992), Rhythm analysis (space, time & everyday life), translated by Stuart Elden & Gerald Moore, continuum, 2004
11. Markusen, Ann & Gadwa Nicodemus, Anne. (2010). Creative Placemaking. National Endowment for the Arts. Markusen Economic Research Services and Metris Arts Consulting.
12. Markusen, Ann & Gadwa Nicodemus, Anne. (2016). Creative Placemaking: How to Do It Well. Community Development INVESTMENT REVIEW 36
13. placemaking-booklet. (2016). Retried 16-Oct. Available at: <https://uploads-ssl.webflow.com/-placemaking-booklet.pdf>
14. Placemaking, Retried November Available at: <http://ssrn.com/abstract=2474862>
15. URL 1: https://www.mayorsinnovation.org/images/uploads/pdf/3_-_Little_Rock_Creative_Corridor_for_print.pdf

